

Bilag 5.A

Sagsfremstilling

Kommentar til Hovedbestyrelsen: Dette dokument er den samlede sagsfremstilling til repræsentantskabet ifm. punktet med aflæggelse af årsregnskab, herunder overskudsdisponering, og indeholder også en overordnet afrapportering på strategi og AP 2024-25 i tillæg til den skematiske afrapportering i bilag 5.4.

Hovedbestyrelsen indstiller, at repræsentantskabet

- Godkender årsregnskab 2025 (bilag X.X)
- Godkender forslag til overskudsdisponering, indeholdende forslag for samlet 5,55 mio. kr. (bilag x.x)
- Tager orientering om status på strategi og aktivitetsplan 2024-2025 til efterretning

Bilag:

- X.X Årsregnskab 2025
- X.X Forklaring til årsregnskab 2025
- X.X Forslag til overskudsdisponering og konsekvenstilretning af budget 2026
- X.X Afrapportering på aktivitetsplan 2024-2025 og status på strategi 2022-2026

Sagens kerne

Danmarks Naturfredningsforening kommer ud af 2025 med et overskud på 5,6 mio. kr., som resultat af samlede indtægter for 134,9 mio. kr. og udgifter for 129,3 mio. kr. Der var oprindeligt budgetteret med et overskud på 100 t. kr., således var der i 2025 en positiv afvigelse på 5,5 mio. kr. i forhold til det budgetterede. Overskuddet skyldes primært arv, herunder salg af en arvet lejlighed.

Hovedbestyrelsen indstiller, at 5,55 mio. kr. af overskuddet investeres i at styrke DN's fundament og kerneaktiviteter, og at de resterende midler (knap 70 t. kr.) overføres til arbejdskapitalen. Der foreslås følgende disponering som uddybes i bilag X.X

- Medlemshvervning, fundraising og arv, 2.000.000 kr. (2026)
- Systemopgraderinger og it-udvikling, 2.000.000 kr. (2026-2027)
- Målttede udviklingsforløb for lokalafdelingerne, 500.000 kr. (2026-2027)
- Stærkere værdi af medlemskabet gennem medlemsevents og udvikling af nyt koncept 'DN Live' og nyt koncept for DN's webshop 500.000 kr. (2026-2027)
- Fredningsmedarbejder fra sommer til december 2026, 350.000 kr. (2026)
- Lokale projekter, der fremmer naturoplevelser i regi af VILD, 200.000 kr. (2026)

Budget 2026 konsekvensrettes i overensstemmelse med repræsentantskabet beslutning om evt. overskudsdisponering.

[I REP-materialet indsættes link til budgetopfølgningen, forklaring af budgetopfølgning og sekretariats interne budgetstyringsdokument.]

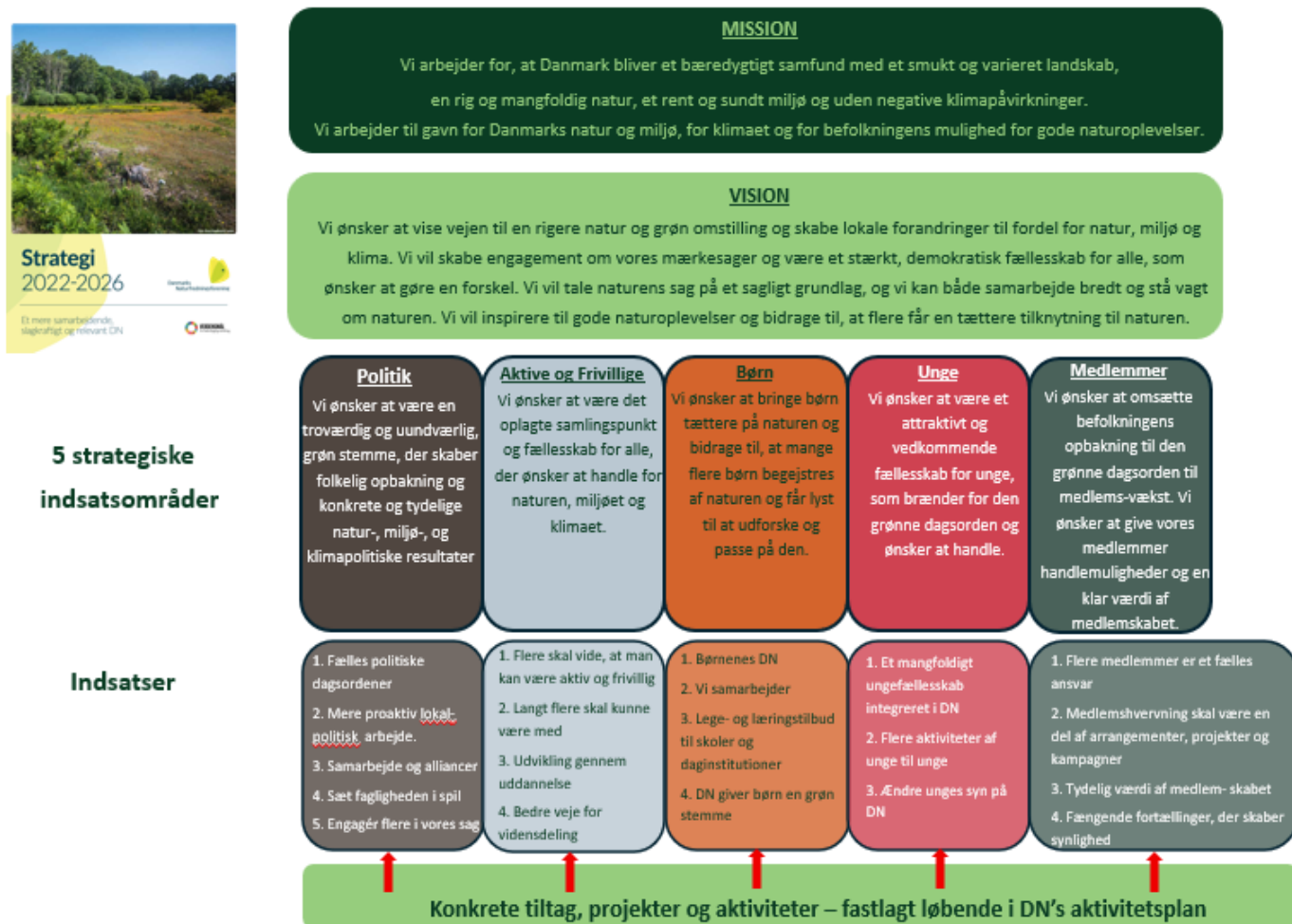
I forbindelse med repræsentantskabets godkendelse af årsregnskabet for 2025 fremlægges herunder samtidig en status for gennemførelsen af aktiviteterne i aktivitetsplanen for 2024-2025 og en overordnet status på DN's strategi efter de første 4 år. Se bilag X.X for en mere detaljeret gennemgang.

Foreløbig status på strategi 2022-2026

Repræsentantskabet vedtog i efteråret 2021 en ny strategi for et mere samarbejdende, slagkraftigt og relevant DN. Strategien sætter en fælles retning for hele DN og udgør rammen for DN's aktivitetsplaner, hvori DN's mere konkrete indsatser og prioriteter fastlægges som en del af den løbende udmøntning af strategien.

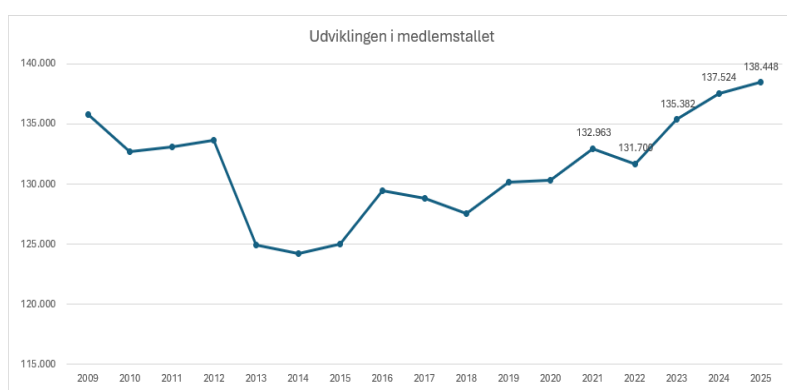
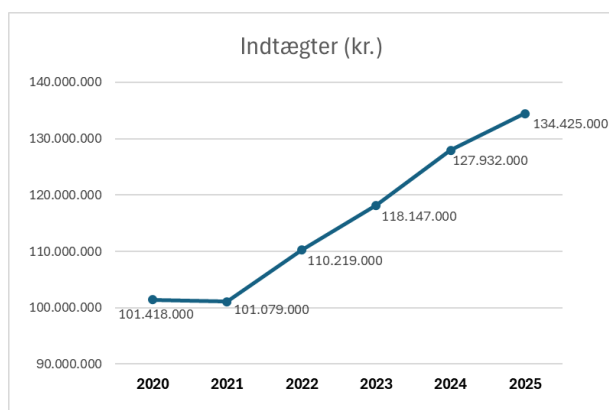
Med strategien blev der udpeget fem særlige strategiske indsatsområder, hvor foreningen ønskede at prioritere kræfterne og foretage markante ryk; *Politisk interessevaretagelse, børn, unge, aktive & frivillige, samt medlemmer.*

Figur 1: Overblik over strategiens vigtigste dele, som viser hvordan de konkrete aktiviteter, tiltag og projekter hænger sammen med og understøtter strategien

Siden strategiarbejdet for alvor gik i gang i 2020, og dens vedtagelse i 2021, har DN oplevet en positiv udvikling og fremgang på flere vigtige parametre:

- Vi er i den grad lykkedes med at skabe politiske resultater både lokal og nationalt, og spiller i dag en nøglerolle i stort set alle nationalpolitiske forløb på det grønne område.
- Vi har i dag et meget stærkere børnetilbud samt kontakt til børn og børnefamilier både lokalt og nationalt samt en spirende, vital ungdomsbevægelse, som ikke er gået ubemærket hen hos andre organisationer, som ser til FLOR for inspiration.
- Flere engagerer sig i DN som frivillige - herunder særlig stor fremgang af flere unge, som engagerer sig i DN gennem FLOR. Væksten i frivillige er dog sket uden for DN's lokalafdelinger, som i dag har omtrent lige så mange aktive og frivillige som ved strategiens begyndelse.
- Mens mange foreninger kæmper med at få flere medlemmer eller fastholde niveauet, har DN i dag både flere medlemmer og flere indtægter, hvor sidstnævnte er vokset med ca. 33 pct. siden 2020.

I forhold til DN's omdømme og kendskab er billedet mere blandet. På den ene side viser den seneste Epinion-måling fra januar 2025, at færre opfatter DN som gammeldags og støvet sammenlignet med 2022. På den anden side er kendskabet til DN faldet fra 71% til 66% i befolkningen; en tendens der dog også ses på tværs af andre store grønne organisationer. En optælling i Altinget viser dog, at DN er blandt de mest citerede og omtalte interesseorganisationer i Danmark og den mest citerede *grønne* interesseorganisation. DN's omdømme er fortsat kendetegnet ved, at flere danskere ser DN som en *bevarende* frem for en *visionær* og *handlekraftig* organisation.

I forhold til DN's omdømme blandt politikere, fonde og andre organisationer er det sekretariatets og hovedbestyrelsens vurdering, at der generelt er sket en positiv udvikling i strategiperioden. Vi oplever, at DN bliver opfattet som en attraktiv samarbejdspartner ved, at flere i stigende grad har lyst til at samarbejde med DN, og at efterspørgslen på DN's kompetencer er stigende. I forhold til fonde understøttes vurderingen af, at 2025 var det bedste år ift. fondsbevillinger i foreningens historie med samlet mere end 42 mio. kr.

Største udfordringer i strategien

- Frivillig-området har været den del af den samlede strategi, der har vist sig sværest at lykkes med. Det gælder særligt målet om at engagere flere faste aktive (mål om 4.000).

Hvordan vi knækker nødden med at engagere mange flere danskere som frivillige i DN, er derfor et område, der kræver nytænkning og en ekstra indsats, og det er oplagt, at vi ifm. udviklingen af en ny strategi prioriterer et særligt fokus på det.

- Derudover har det også været en udfordring at realisere målet om at nå 150.000 medlemmer. Det vurderes dog at være en mindre udfordring end målet på aktive & frivillig strategien. Der har således været en støt vækst i medlemmer, og ved udgangen af 2025 havde vi ca. 138.400 medlemmer, som er det højeste siden 2008. I det sidste år er der samtidig lagt nogle gode trædesten med nyt medlemssystem, nyt logo og visuel identitet, ny hjemmeside, samt udvikling af nye relevante grønne medlemsfordele, som vi endnu ikke har set de fulde effekter af, og som gør, at vi står et bedre sted ift. medlemshvervningen og fastholdelsen fremadrettet.

En relevant og levende strategi, der har sat en fælles retning

Efter de første fire år med strategien er det sekretariatets og hovedbestyrelsens overordnede vurdering, at det har fungeret godt at have en fælles strategi at arbejde efter, og at den har vist sig levedygtig og relevant igennem perioden. Den har spillet en vigtig rolle i at sikre et vedvarende fælles fokus, og dermed fungeret som retningsgiver og ramme for DN's prioriteringer; Fx:

- DN's aktivitetsplaner er konsekvent blevet udarbejdet med et meget tydeligt afsæt i strategien og med det formål at være den løbende implementeringsplan for strategien. Dermed har der været en tydelig sammenhæng mellem de løbende konkrete aktiviteter og prioriteringer samt de strategiske mål.
- Der er løbende blevet afrapporteret på fremdriften, dels på HB's møder og dels gennem skriftlige afrapporteringer og årsberetninger til HB og REP, som sikrer et løbende fokus på strategien.
- Strategien har sat retning og prioritering for valg af fokus og indhold på de grønne landsmøder og personaleseminarer, samt for nedsættelse af særlige strategiske netværk, som kommer med ekstra sekretariatsressourcer. Dette har været med til at understøtte afdelingernes arbejde med DN's strategiske indsatser som fx lokalpolitisk interessevaretagelse og børneaktiviteter.
- Strategien spiller en vigtig rolle i DN's fondsarbejde, hvor der prioriteres at søge projekter, der understøtter strategien, og den anvendes ofte aktivt ifm. fondsansøgninger. Den signalerer samtidig meget tydeligt til omverdenen, herunder fonde, hvad der er DN's overordnede prioriteter.

Afrapportering på aktivitetsplan 2024-2025

Nedenfor er et udpluk af resultater, der er opnået i den forgangne AP-periode. Der henvises til bilag **x.x** for en mere systematisk afrapportering på aktivitetsplanen.

Historisk store resultater for naturen og Danmarks Naturfredningsforening.

Med afsæt i de mål og prioriteter der er beskrevet i aktivitetsplan 2024-2025, er det lykkedes at skabe historisk store resultater i den forgangne periode. Det er store ord, som vi sjældent bruger, men som er på sin plads, når vi kigger tilbage på 2024 og 2025.

For første gang i nyere tid blev der med den grønne trepart indgået en politisk aftale om at give enorme arealer tilbage til naturen i stedet for – som i århundreder – at tage fra den. Med Aftale om et Grønt Danmark besluttede et flertal i Folketinget i 2024 en omfattende omlægning af det danske landareal, der grundlæggende vil ændre det danske landskab.

- Landbrugsarealet skal reduceres med mindst 400.000 hektar – et område på størrelse med Fyn og Bornholm – og mange steder vil marker blive til skov, lysåben natur og vådområder.
- Der skal etableres 250.000 hektar ny skov, heraf 100.000 hektar ny urørt skov.
- Mål om 20 procent beskyttet natur i 2030 og syv nye naturnationalparker.
- Der er besluttet en troværdig plan for at reducere kvælstofudledningen til vores fjorde og kystvande.
- Verdens første CO₂-afgift på landbruget blev besluttet, og selvom vi i DN kæmpede for, og gerne havde set den være mere ambitiøs, er det en god start.

Aftalen vil samtidig betyde en reduktion i antallet af landbrugets husdyr, der dermed vil udlede færre drivhusgasser.

Den grønne trepart er en milepæl, som har sat en ny retning og igangsat nye diskussioner og folkelige krav om hvad Danmarks areal skal bruges til, og den var således også en løftestang ind i den netop overståede valgkamp til Folketinget.

Tabel 1: Oversigt over udvalgt mål i aktivitetsplan og resultater fra trepartsaftalen

Udvalgte målsætninger i AP2024-2025	Resultat i trepartsaftalen
Udtagning landbrugsareal for at nå mål om kvælstofreduktion	Omlægning af ca. 400.000 ha. landbrugsjord
Plan for at nå i mål med vandrammedirektivet	Første troværdige plan for at nå god økologisk tilstand (vandrammedirektivets mål)
Meget mere privat og kommunal urørt skov	80.000 ha. privat urørt skov og 20.000 ha. statslig urørt skov
5 yderligere naturnationalparker	7 ny naturnationalparker
Arealfond der skal understøtte omlægningen	Danmarks Grønne arealfond med 43 mia. kr.
Natur- og biodiversitetslov i 2025 med mål om 30% beskyttet natur.	Natur- og biodiversitetslov i 2025 med mål om 20% beskyttet natur.
Vedtagelse af CO ₂ afgift på landbrug	Verdens første CO ₂ afgift på landbruget
Grundvandsparker	Beslutning om at der senest i 2027 tages konkret stilling til, hvordan der på baggrund af drikkevands-kortlægningen sikres en samlet beskyttelse af de sårbare grundvandsdannende områder. Skovordninger målrettes fra 2027.

I 2025 har det lokale trepartsarbejde fyldt enormt meget i foreningen. Gennem fondsstøtte fra Novo Nordisk Fonden har det været muligt at gennemføre en lang række aktiviteter i løbet af året, som har skabt gode rammer for det lokale trepartsarbejde. Særligt har DN's 46

repræsentanter i de 23 lokale treparter ydet en helt ekstraordinær indsats. Det resulterede i, at der blev indgået aftaler om omlægningsplaner i alle treparter, som stort set alle steder opfylder kvælstofindsatsbehovet og når målene for lavbund.

Det var også et flot resultat, at det lykkedes at få 16 af DN's forslag til signaturprojekter med i planerne. Og selvom der fortsat er lang vej til at opfylde de nationale mål for natur og skov, sørgede DN for, at der blev indgået aftaler om at arbejde videre med udpegninger for natur og skov i 2026.

Samtidigt har stort set alle dele af foreningen på den ene eller anden måde været involveret i trepartsarbejdet. Lokale afdelinger har bidraget med input til omlægningsplanerne til kommuner og til DN's trepartsrepræsentanter og deltaget i lokale møder m.v. Tilsvarende har treparten fyldt for foreningens aktive i både samråd, baggrundsgrupper og i samarbejdet med de andre grønne organisationer. Der har desuden været afholdt flere digitale stormøder, hvor imponerende mange DN'ere (mellem 100-200 til hvert møde) har engageret sig i treparten. Samlet set har 2025 været et travlt, men også succesfyldt år med den grønne trepart.

2025 blev også historisk da Danmarks første naturnationalpark, Fussingø ved Randers, åbnede, som har været en vigtig mærkesag for DN igennem de seneste år.

DN har i perioden rejst 10 nye fredninger, der dækker over et samlet areal på 5.427 hektar. 19 fredningssager er gennemført, hvoraf 11 er endeligt afgjort. De endeligt afgjorte er samlet på 4.270 hektar

Rejste fredningssager i 2024-2025	Gennemførte fredninger i 2024-2025
2024 • Paradisbakkerne på Bornholm • Strø Bjerger i Hillerød kommune • Bregnerød Nord i Furesø kommune • Kærgård Klitplantage i Varde kommune • Græm Kær i Holstebro kommune 2025 • Solbjerg Parkkirkegård i Frederiksberg kommune • Sønderby bakker og enge i Frederikssund kommune • Vokslev Kalkgrav og Binderup Ådal i Aalborg kommune • Klim Strand i Jammerbugt kommune • Skallerup Klit i Hjørring kommune	2024 • Tempelkrog Nord i Holbæk og Lejre kommuner • Vejle Ådal i Vejle kommune • Lysnet Bakke i Randers kommune • Skærum Ådal i Frederikshavn kommune 2025 • Marbæk Plantage i Esbjerg kommune • Kalø Godslandskab i Syddjurs kommune • Sorthøj i Aalborg kommune • Esrum Søes omgivelser i Hillerød, Helsingør, Fredensborg og Gribskov kommuner • Hesbjergkilen i Odense og Assens kommuner • Kielstrup Sø i Mariagerfjord kommune

Også under havoverfladen er der opnået store resultater i perioden, hvor det bl.a. er lykkedes at sikre 10% strengt beskyttet hav og flere store sammenhængende trawlfrie områder, som dermed vil sætte en stopper for den fysiske ødelæggelse af havbunden, så dyre- og plantelivet kan få mulighed for at genoprette sig selv.

I forhold til at sikre vores allesammens drikkevand arbejder DN målrettet på at få forsigtighedsprincippet gjort reelt styrende i pesticidreguleringen. Det var derfor store sejre da 33 PFAS-holdige pesticider blev forbudt med virkning fra udgangen af 2026, og der i

2024 blev indført et afstandskrav for de mest problematiske pesticider i forhold til naboer og forbipasserende. Udviklingen går i den rigtige retning, men vi er fortsat et stykke fra at have et egentligt forsigtighedsprincip fuldt implementeret.

Med lanceringen af 'VILD' i august 2024 har DN taget et stort skridt ift. at bidrage til at flere børn får en større tilknytning til naturen og ift. at positionere DN i børnefamiliernes bevidsthed, som et oplagt fællesskab, hvor man kan få inspiration og handlemuligheder. I dag er det således ca. hver fjerde i målgruppen der ved, at DN har aktiviteter og tilbud til børn, mens det var 10% i 2022.

VILD er både et nyt børneunivers fyldt med sjove videoer, inspirerende naturguides og fede events i hele landet samt en børneklub, hvor man får ekstra fordele som fx særlige 'VILD'-events med kendte naturentusiaster og rabat på en masse spændende naturdestinationer. Mere end 14.000 børnefamilier er tilknyttet VILDs univers, og mere end 3.000 børn er medlem af børneklubben.

For at understøtte flere frivilligbårne naturaktiviteter målrettet børn og familier lancerede DN, i samarbejde med Danmarks Jægerforbund og Danmarks Sportsfiskerforbund, i efteråret 2024 projektet 'Tid til Tur', som har uddannet mere end 250 Naturguider og haft mere end 3.800 børn med på ture. Og evalueringerne viser de elsker det. Hele 92% vil anbefale 'Tid til Tur' til en ven, og 84% af forældrene oplever en ændring hos børnene efter de har været på tur, som fx at børnene 'vil mere i naturen' og 'taler mere om dyr og planter'.

I 2024 deltog knap 95.000 børn fra skoler og dagtilbud i 'Naturens uge' og i 2025 var der med ca. 144.000 rekordmange der deltog. Vi har arbejdet med Naturens Uges udtryk for at gøre DN som afsender tydeligere over for skoler og dagtilbud. Vi har tilpasset formidlingsformen i læringsmaterialerne og evalueret og testet dem op mod lærernes ønsker og behov.

DN's eget netværk for børneaktiviteter er blevet videreudviklet i perioden, og har over 80 lokale aktive, som bidrager til at øge børns tilknytning til naturen, og gør en forskel ift. at DN er blevet bedre til at invitere børnefamilier regelmæssigt ud i naturen.

Samlet set er der god grund til, at vi i DN kan være stolte over vores børneindsats i den forgangne AP-periode, og vi står med et stærkt udgangspunkt for den kommende periode.

DN har i løbet af de seneste år ligeledes taget et stort skridt ift. at unge kan engagere sig i den grønne dagsorden i DN – primært gennem projektet FLOR, som er DN's bevægelse for unge, som brænder for at skabe mere vild natur og biodiversitet. På få år er DN gået fra at have ca. 25 engagerede unge i fire studenterafdelinger til i dag at have mere en 500 frivillige i FLOR. Dertil ca. 100 frivillige i DN's lokalafdelinger.

Der er også kommet en større mangfoldighed af unge, hvor fx andelen af unge i FLOR med en anden baggrund end naturvidenskab er steget fra 10% til 36%, som har været med til at udvide FLOR's samlede spændvidde i kompetencer. På 2,5 år har FLOR's frivillige arrangeret mere end 330 aktiviteter, som har engageret i alt ca. 29.000 deltagere. En stor del af succesen skal tilskrives, at vi er lykkedes med strategien om at give unge plads og ansvar for selv at udvikle hvad FLOR skal være, og hvilke måder man kan deltage som frivillig på. En mulighed som er blevet grebet til fulde, af de mange unge som har engageret sig i at sætte retningen for FLOR.

De mange flere unge sætter også aftryk og gør indtryk i DN. Der i dag er mange flere unge der deltager i DN's politik- og organisationsudvikling, og FLOR viser nye måder man kan organisere sig og være frivillig på.

I denne AP-periode har projektet 'Grønt Akademi' haft 93 medlemmer fra en bred vifte af ungdomspartier igennem et uddannelsesforløb. Her får fremtidens beslutningstagere styrket deres viden og engagement i de grønne dagsordener, samt et tværpolitisk samarbejde og netværk blandt ungdomspolitikere i hele landet. De unge har fået større viden om de grønne kriser og bl.a. været på besøg på Skovsgaard Gods, hvor de har set rewilding-projektet og fået oplæg om natur og biodiversitet. Fra 2026 har Tuborg Fondet og Roskilde Festival Fonden støttet Grønt Akademi i yderligere to år.

Også i den forgange periode har DN engageret hundredtusindvis af danskere i naturen og den grønne sag. Det gør vi fx ved:

- Store nationale projekter som 'Naturens Uge' og 'Affaldsindsamlingen', som hver mobiliserer omkring 200.000 danskere om året, herunder særligt børn gennem skoler og børnehaver, og hvor mange af DN's lokale afdelinger yder en stor indsats med at arrangere lokale ture og affaldsindsamlinger.
- Kampagner som fx '30 fjerde på 30 dage', hvor DN på tværs af landet skabte opmærksomhed om vores nødlidende fjorde. 42 lokale DN-afdelinger var med og samarbejdede med mere end 150 lokale foreninger om at bringe stafetten gennem landet. Flere end 500 frivillige danskere fragtede stafetten, og mellem 2.000 og 3.000 deltog ved 38 lokale events.
- Mere end 1.000 lokale ture og arrangementer om året, som arrangeres og afholdes af frivillige fra DN's afdelinger eller frivillige fra projekter som 'Tid til Tur'.

På de indre linjer har vi fået flere frivillige i perioden, men væksten i nye frivillige er stort set kun sket i FLOR eller i børneprojekter uden for afdelingerne. Derfor er der i 2025 igangsat et arbejde forankret i hovedbestyrelsen og Organisationsudvalget dedikeret til at indfri de strategiske mål om at blive flere frivillige og aktive.

Et andet sted vi kan se et stigende engagement og opbakning til DN er i antallet af medlemmer, hvor væksten er fortsat ind i denne AP-periode med en stigning på godt 3.000 til ca. 138.400 medlemmer ved udgangen af 2025, som er det højeste siden 2008.